

діяльності; сприятливого інвестиційного клімату; підвищення кваліфікації робочої сили; поліпшення структури та диверсифікація експорту; реалізація промислової політики, спрямованої на зниження матеріало- й енергоємності виробництва.

1. Європейський Союз: навч. посіб. / за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ: ФОП Маслаков, 2020, 600 с.

2. Копенгагенські критерії . URL: <http://europa.dovidka.com.eu/k.htm/>

3. Романюк Н., Нечипорук В. Перспективи членства України в ЄС в контексті російської агресії. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. №3. 2022. С. 44-60.

КИСЛУН Юрій Віталійович
курсант 3-го курсу ННІ права
та підготовки фахівців для підрозділів
Національної поліції

ЛОГІНОВА Марина Вікторівна
викладач кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

ПРОЯВИ НАСИЛЬСТВА ЩОДО ЖІНОК

Організація з безпеки та співробітництва в Європі — це найбільша регіональна організація, яка опікується багатьма питаннями, пов'язаними з безпекою, зокрема захистом людських прав і сприянням гендерній рівності. ОБСЄ визнає насильство над жінками й дівчатами загрозою для особистості, а також приводом для серйозного занепокоєння щодо безпеки, і тому вважає одними зі своїх пріоритетних напрямів запобігання такому насильству й боротьбу з ним. Насильство над жінками й дівчатами — це постійне порушення прав людини, яке загрожує безпеці та захисту великої кількості жінок і дівчат усього світу.

Гендерна нерівність — це першоджерело гендерного насильства жінками й дівчатами. ОБСЄ відіграє ключову роль у роботі із зацікавленими сторонами на національному рівні, щоб зміцнити їхні можливості в запобіганні гендерному насильству та захисту постраждалих [1, с. 4].

Визначення гендерно-зумовленого насильства та насильства щодо жінок було вперше наведено в Декларації про ліквідацію насильства щодо жінок (1993) і Загальній рекомендації № 12 (яка вимагає від держав-сторін включати в періодичні звіти інформацію про заходи боротьби з насильством щодо жінок) до Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. У Загальній

рекомендації №19 пізніше роз'яснено, що насильство щодо жінок є формою дискримінації та порушенням Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок.

Ключовою особливістю Стамбульської конвенції у порівнянні із міжнародними угодами, що їй передували, є визнання тісного зв'язку між гендерною нерівністю та насильством стосовно жінок. Відповідно до конвенції визначення насильства стосовно жінок подано наступним чином: порушення прав людини й форма дискримінації стосовно жінок, що означає всі акти насильства стосовно жінок за гендерною ознакою, результатом яких є або може бути фізична, сексуальна, психологічна або економічна шкода чи страждання стосовно жінок, у тому числі погрози таких дій, примус або свавільне позбавлення волі, незалежно від того, чи відбувається це в публічному або приватному житті [2, с. 5].

Насильство щодо жінок виступає одним з головних порушень прав людини, причини якого пов'язані з нерівним розподілом ресурсів та повноважень між жінками та чоловіками. Насильство щодо жінок може приймати різноманітні форми та виявлятися в різних контекстах. Нижче подано основні види насильства щодо жінок:

Сексуальне насильство включає, як мінімум, зґвалтування, спроби зґвалтування, насильство та сексуальну експлуатацію. Сексуальне насильство — це будь-який статевий акт, спроба схилити до сексуального акту, небажані сексуальні коментарі або дії, спрямовані на експлуатацію сексуальності особи, використання примусу, погрози заподіяння шкоди чи застосування фізичної сили будь-ким, незалежно від стосунків з жертвою, у будь-якому середовищі, включаючи, але не обмежуючи дім і роботу.

Сексуальне насильство має багато форм, включаючи зґвалтування, рабство та/або торгівлю людьми, примусову вагітність, сексуальні домагання, сексуальну експлуатацію та/або насильство, а також примусові аборти.

Фізичне насильство — акт насильства, який не носить сексуальний характер. Наприклад: удари, ляпаси, задушення, порізи, штовхання, підпалювання, стрілянина чи використання будь-якої зброї, використання кислоти, чи будь-яка інша дія, що спричиняє біль, дискомфорт чи травму.

Психологічне та емоційне насильство — завдання болю чи травми на психічному чи емоційному рівні. Приклади включають: погрози фізичного чи сексуального насильства, залякування, приниження, примусову ізоляцію, соціальне відчуження, переслідування, словесне переслідування, небажану увагу, зауваження, жести чи письмові слова сексуального та/або загрозового характеру, знищення дорих людині речей тощо. Сексуальні домагання входять до цієї категорії гендерного насильства.

Економічне насильство — форма зловживання, при якій зловмисники контролюють фінанси жертв, щоб перешкодити їм отримати доступ до ресурсів, працювати або контролювати свої заробітки, досягти самодостатності та отримати фінансову незалежність [3, с. 8].

Жінки, які постійно піддаються насильству, як правило:

- мають помітно занижену самооцінку, неспокійні й невпевнені в собі;
- завжди намагаються виправдатися, постійно відчуваючи провину;
- більшість жінок, які опинилися в такій ситуації, схильні вірити, що їм ніхто не може допомогти;
- приниження сприймають як належне покарання за свою нібито халатність инедалекоглядність;
- думають про підлегле становище жінки не лише в сім'ї (між чоловіком идружиною), але й у суспільстві в цілому.

Насильство щодо жінок є надзвичайно серйозною соціальною проблемою, і надання послуг для жінок, які стали жертвами цього явища, вимагає чутливості, професіоналізму та врахування особливостей кожного випадку. Принципи надання послуг для жінок, які постраждали від насильства:

- першочергове значення безпеки при наданні допомоги, щоб не допуститизаподіяння шкоди в майбутньому;
- правозахисний підхід, який визнає, що, у першу чергу, слід виявляти повагу допостраждалих, захищаючи та дотримуючись прав жінок, оскільки насильство щодо жінок є фундаментальним порушенням прав людини, зокрема права на життя й на свободу від насильства;
- притягнення до відповідальності осіб, які вчинили насильство; дотриманняцього принципу потребує наявності послуг по ефективному притягненню винних до відповідальності, при цьому гарантуючи справедливість правових заходів;
- просування гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок –передбачає першочергове значення гендерної нерівності та дискримінації як головної причини й наслідку насильства щодо жінок і дівчат, вимагає проведення гендерночутливої політики й відповідної практики при наданні послуг;
- підхід, орієнтований на потреби постраждалих, ставить у центр уваги принаданні допомоги права, потреби й бажання жінок. Йдеться про розгляд численних потреб постраждалих, різноманітних ризиків і факторів уразливості, наслідків прийняття рішень і дій, а також адаптивність послуг до унікальних потреб кожної жінки;

- врахування культурних та вікових особливостей при наданні послуг: послугимають надаватися з урахуванням індивідуальних особливостей і життєвого досвіду жінок, а також їхніх віку, культури, сексуальної орієнтації, гендерної ідентичності, етнічної приналежності й мовних уподобань [4, с. 37-38].

Насильство проти жінок, безперечно, є глибоко укоріненою та широко поширеною соціальною проблемою, яка суттєво порушує права людини. Високий рівень гендерного насильства свідчить про необхідність негайних та ефективних заходів для запобігання цьому явищу та захисту жертв. Боротьба з насильством стосовно жінок спрямована на те, щоб допомогти жінкам, які вже зазнали насильства шляхом зміцнення правових норм, які захищають жінок від

насильства, а також шляхом забезпечення доступу до соціальних послуг, які підтримують жінок, які зазнали насильства.

1. Добробут і безпека жінок. Україна. Доповідь про результати дослідження, ОБСЄ, 2019. 120.
2. Стандарти запобігання насильству та підтримки для жінок, постраждалих від насильства, UNFPA Ukraine. 2022. 45.
3. Метод. посіб./за заг. ред. Кочемировська О.О. -- К.: ФОП Клименко. Протидія домашньому та гендерно зумовленому насильству й добробут громад., 2020. 64 с.
4. Як надавати первинну підтримку особам, що пережили гендерно зумовлене насильство, ЮНІСЕФ. 2020. 48.

КІРИК Алла Юріївна,
докторка філософії з права,
доцентка кафедри міжнародного та
європейського права, Хмельницького
університету управління та права
імені Леоніда Юзькова,
юрисконсульт 1 категорії

ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЄС ПРО КОНКУРЕНЦІЮ

Одним з важливих завдань Європейського Союзу (ЄС) є сприяння добробуту людей, створення внутрішнього ринку, сприяння сталому розвитку Європи, заснованому на збалансованому економічному зростанні та стабільності цін, висококонкурентній соціальній ринковій економіці, спрямованій на повну зайнятість і соціальний прогрес, і забезпечення відкритої ринкової економіки з вільною конкуренцією. Політика конкуренції є одним із кількох інструментів, які використовуються для досягнення цих завдань.

Головною метою правил конкуренції ЄС є забезпечення безперервного функціонування внутрішнього ринку ЄС, основного рушія добробуту громадян ЄС, підприємств і суспільства в цілому. Конкурентна політика охоплює широкий спектр сфер – антимонопольна діяльність і картелі, контроль за злиттям, державна допомога, лібералізація ринку та міжнародна співпраця.

З поширенням цифрових технологій з'явилися великі цифрові платформи, здатні домінувати на цифрових ринках. Діяльність цих онлайн-платформ різноманітна, але водночас вони можуть обмежувати конкуренцію, обмежуючи доступ до ключових ринків [1].

Такі платформи, як Google, Amazon, Facebook, Microsoft і Apple, а також